

Adroddiad i'r:	Cyngor
Dyddiad y Cyfarfod:	14 Chwefror 2017
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cynghorydd Julian Thompson-Hill / Richard Weigh
Awdur yr Adroddiad:	Richard Weigh
Teitl:	Cynllun Cyfalaf 2016/17 - 2019/20 ac Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad i'r aelodau ar elfen 2016/17 y Cynllun Cyfalaf. Hefyd ynghlwm mae argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol o gynigion Cyfalaf a argymhellir ar gyfer eu cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1 Darparu Cynllun Cyfalaf diwygiedig i'r aelodau gan gynnwys diweddariad ar brosiectau mawr a'r cynllun corfforaethol.

Mae'r Atodiadau canlynol wedi cael eu cynnwys:

- Atodiad 1: Crynodeb o gyllid cynllun cyfalaf
- Atodiad 2: Crynodeb o gynllun cyfalaf gan Bennaeth Gwasanaeth
- Atodiad 3: Manylion amcangyfrifon cynllun
- Atodiad 4: Diweddariad ar brosiectau cyfalaf mawr
- Atodiad 5: Manylion argymhellion gan y Grŵp Buddsoddi Strategol
- Atodiad 6: Cynigion Cyfalaf a argymhellir i'w cymeradwyo
- Atodiad 7: Cynigion Cyfalaf a argymhellir i'w cymeradwyo – Gwybodaeth gefnogol ychwanegol
- Atodiad 8: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les (WIAR) – Cymorth Tai Sector Preifat
- Atodiad 9: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les - Mân Addasiadau; Teleofal a Chyfarpar Cymunedol
- Atodiad 10: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Ystâd Amaethyddol
- Atodiad 11: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Gwaith Cynnal a Chadw Cyfalaf Ysgolion
- Atodiad 12: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Gwaith Cynnal a Chadw Cyfalaf Adeiladau Cyhoeddus nad ydynt yn Ysgolion
- Atodiad 13: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Gwaith Traffig
- Atodiad 14: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Dyraniad Bloc Priffyrdd
- Atodiad 15: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les - Benthycia Darbodus
- Atodiad 16: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Ôl-groniad Adeiledd Priffyrdd

- Atodiad 17: Adroddiad Asesiad o'r Effaith ar Les – Rhaglen Newid Colofn Goncrïd
- Atodiad 18: Adroddiad Asesiad o Effaith ar Les – Rhaglen Newid Polion Golau
- Atodiad 19: Adroddiad Asesiad o Effaith ar Les – Golau Stryd LED Cynaliadwy

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1 Bod yr Aelodau'n nodi'r sefyllfa ddiweddaraf o ran elfen 2016/17 o'r Cynllun Cyfalaf a'r diweddariad ar y prif brosiectau.
- 3.2 Bod yr Aelodau'n cefnogi argymhelliad y Grŵp Buddsoddi Strategol fel y nodir yn Atodiad 5 a chrynohir yn Atodiad 6.
- 3.3 Cymeradwyo Cynllun Cyfalaf 2017/18.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Gwariant Cyfalaf 2016/17

Rhodddwyd yr adroddiad diwethaf ar y Cynllun Cyfalaf llawn i'r Cyngor ym mis Chwefror 2016. Mae diweddariadau misol yn cael eu cyflwyno i'r Cabinet. Mae'r Cynllun Cyfalaf Amcangyfrifedig bellach yn £38.9miliwn. Mae'r Cynllun wedi cael ei ddiweddarau ers adrodd arno i'r Cabinet ar 24 Ionawr 2017.

4.2 Prosiectau Mawr

Mae Atodiad 4 yn rhoi diweddariad ar y prosiectau mawr canlynol:

- Datblygiad Harbwr y Rhyl
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Newydd y Rhyl
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Glan Clwyd
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Stryd y Rhos ac Ysgol Penbarras
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Carreg Emlyn
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Llanfair
- Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Ysgol Ffydd
- Datblygu Glannau'r Rhyl
- Cynllun Amddiffyn Arfordir Gorllewin y Rhyl Cam 3

4.3 Cynllun Corfforaethol

Mae Cynllun Corfforaethol 2012-17 yn nodi uchelgais y Cyngor i sicrhau buddsoddiad cyfalaf sylweddol yn ei flaenoriaethau, ac mae'r ffigurau diweddaraf yn tynnu sylw at y ffaith y bydd angen i'r Cyngor fuddsoddi oddeutu £118.845miliwn o gyllid cyfalaf.

Bydd cyfran uchel o'r gwaith hwn yn cynnwys cyflwyno naw Prosiect o fewn y cynigion ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif.

	Cronfa'r Cyngor £miliwn	Cyllid Allanol £miliwn
Ysgolion yr 21ain Ganrif.	49.670	43.029
Tai Gofal Ychwanegol a Chefnidy	7.500	
Priffyrdd	13.730	4.916
Cyfanswm	70.900	47.945

Mae'r Cynllun yn gwneud tybiaethau allweddol ar ffactorau amrywiol, gan gynnwys cyllid gan Lywodraeth Cymru ac adnoddau'r Cyngor ei hun, amcangyfrif o gostau ac amseriad y gwaith.

Mae crynodeb o amcangyfrif diweddaraf y Cynllun Corfforaethol yn cael ei ddangos yn Atodiad 1.

4.4 **Derbyniadau Cyfalaf**

Mae'r Cynllun Cyfalaf yn ddibynnol am ran o'i gyllid ar dderbyniadau cyfalaf a gynhyrchir drwy werthu asedau'r Cyngor. Mae'r tabl isod yn dangos y derbyniadau gros a gyflawnwyd yn 2016/17. Yn ogystal â hyn mae nifer o warediadau posibl yn cael eu datblygu ar hyn o bryd.

	2016/17 £000
Efail Y Waen, Bodfari	356
Tyn y Celyn, Llanbedr	530
Lodge Farm, Dinbych	950
Tir yn Rhuddlan	90
Cyfanswm	1,926

4.5 **Dangosyddion Darbodus**

Pob blwyddyn mae'r Cyngor yn pennu Dangosyddion Darbodus sy'n pennu terfynau darbodus ar ei fenthycyca. Mae dyled y Cyngor yn £193.4 miliwn ar hyn o bryd. Mae hyn o fewn y Ffin Weithredol (£235 miliwn) a Therfyn Awdurdodedig (£240 miliwn) ac mae'n llai na'r rhagolwg Gofyniad Cyllido Cyfalaf (£247.9 miliwn). Mae hyn yn golygu bod y Cyngor yn cadw at y Cod Darbodus Cyllid Cyfalaf ac nid yw'n benthyca mwy na'i anghenion cyfalaf.

Mae'r gymhareb costau ariannu i'r llif refeniw net ar gyfer 2016/17 yn 7.14%. Mae'r gymhareb hon yn arwydd o fforddiadwyedd ac mae'n tynnu sylw at oblygiadau refeniw gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig trwy nodi cyfran o'r gyllideb refeniw sydd ei angen i gwrdd â chostau benthyca.

4.6 Argymhellion y Grŵp Buddsoddi Strategol (GBS)

Mae'r Grŵp Buddsoddi Strategol wedi adolygu ceisiadau cyfalaf ac wedi gwneud argymhellion i'w cynnwys yn y Cynllun Cyfalaf o 2017/18 ymlaen. Mae'r rhain wedi eu manylu yn Atodiad 5 a'u crynhoi yn Atodiad 6.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae prosiectau wedi cael eu hadolygu i sicrhau eu bod yn bodloni Amcanion Corfforaethol y Cyngor.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut fydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Goblygiadau Cost

Mae'n angenrheidiol sicrhau bod y Cynllun Cyfalaf yn cael ei ariannu'n llawn gan fod yn rhaid i unrhyw gost ychwanegol, sy'n fwy na chyfanswm y cyllid sydd ar gael, gael ei ariannu o gyllidebau refeniw.

6.2 Staffio/TG/Goblygiadau Swyddfa

Mae'n ofynnol llenwi ffurflen Achos Busnes ar gyfer pob prosiect newydd a thrafod goblygiadau penodol yn ystod y cam hwnnw.

6.3 Asesiad o Effaith ar Newid Hinsawdd - Lliniaru ac Addasu:

Mae prosiectau cyfalaf newydd yn destun craffu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Bydd pob achos busnes yn dangos, lle bo'n briodol, allyriadau tunelli carbon perthnasol cyn ac ar ôl prosiect, gan nodi a yw'r prosiect yn cynyddu, lleihau neu ddim yn cael effaith ar allyriadau carbon. Yn ogystal, mae angen sicrhau bod prosiectau cyfalaf newydd yn ddiogel ar gyfer y dyfodol ac yn gallu addasu i newid yn yr hinsawdd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

Cwblhawyd Asesiad o Effaith llawn ar gyfer pob cais cyfalaf a adolygwyd gan y Grŵp Buddsoddi Strategol. Mae'r rhain wedi'u cynnwys yn Atodiadau 8 i 19.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae prosiectau'n cael eu paratoi ac yna'n cael eu monitro mewn ymgynghoriad â Phenaethiaid Gwasanaeth. Mae'r ffigurau a ddefnyddir yn yr adroddiadau yn seiliedig ar yr amcangyfrifon diweddaraf sydd ar gael.

Mae pob aelod wedi cael gwybod am y cynigion, gyda chopïau caled o'r ceisiadau wedi eu lleoli yn ystafell yr Aelodau a cheisiadau prosiect ar gael i'w gweld ar Mod.Gov.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Ni ddylai unrhyw brosiect ddechrau heb gael ei gyllido'n llawn yn erbyn cynllun prosiect cadarn a'r prosiect yn cael ei drafod gyda'r Grŵp Buddsoddi Strategol.

Mae angen i Noddwyr Prosiect arfer rheolaeth dynn dros eu gwariant cyfalaf er mwyn sicrhau bod y prosiectau'n gallu aros o fewn eu cyllidebau.

Mae'r Cyngor yn darparu Cynllun Corfforaethol uchelgeisiol. Yn sail i fforddiadwyedd y Cynllun mae rhagdybiaethau allweddol ynghylch cyllidebau refeniw ac arian. Mae maint y Cynllun Corfforaethol yn golygu ei fod yn ymestyn dros gyfnod o 5-7 mlynedd ac yn sicr yn golygu wrth iddo barhau, y bydd gwahaniaethau amser rhwng y rhagdybiaethau a gynlluniwyd a'r rhagdybiaethau gwirioneddol ynghylch y defnydd o arian. Gall hyn olygu y gall cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd gynyddu nes y byddant wedi'u hymrwymo. Fodd bynnag, mae'n hanfodol gwerthfawrogi pe bai'r adnoddau'n cael eu gwyro trwy oes y Cynllun, bydd yn cael effaith ar gyflawniad prosiectau.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Byddai risgiau posibl yn cynnwys cynlluniau'n peidio symud ymlaen, colli grant ac amhariad ar wasanaethau. Byddai cyflwr asedau yn parhau i ddirywio os na fuddsoddir, a gall hyn arwain at golli gwasanaethau pwysig.

10.2 Nid oes unrhyw brosiect cyfalaf heb risg. Fodd bynnag, mae'r holl gynlluniau'n cael eu hadolygu gan y Grŵp Buddsoddi Strategol ac maent hefyd yn destun monitro ac adrodd misol parhaus.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Gofynnir i Awdurdodau Lleol dan Adran 151 Deddf Llywodraeth Leol (1972) wneud trefniadau i weinyddu eu materion ariannol yn gywir.